

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎN C H E I E R E

cu privire la inadmisibilitatea recursurilor declarate de Chiaburu Oleg și Întreprinderea Municipală „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Chiaburu Oleg împotriva Întreprinderii Municipale „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, intervenienți accesorii Niculăescu Gheorghe și Prodan Angela cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 01 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău și deciziei suplimentare din 31 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 2ra-714/24

NR. PIGD 2-22111517-01-2ra-02122024)

Recursurile sunt vădit neîntemeiate. Dezacordul cu deciziile instanței de apel nu constituie temei de casare a acestora. Termenul perioadei de probă a aptitudinilor profesionale ale salariatului, prevăzută în contractul individual de muncă încheiat pe o perioadă nedeterminată, expiră nu la data ultimei luni de probă, dar la data fixă inclusiv stabilită în clauzele contractuale. Termenul de probă stabilit până la o anumită zi se prezumă că include și ziua respectivă (art.388 alin.(3) și (4) din Codul civil).

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: S. Vîșcu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I. Țurcan, A. Malîi, D. Dulghieru)

23 septembrie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, admisibilitatea recursurilor declarate de Chiaburu Oleg și Întreprinderea Municipală „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”,

Curtea Supremă de Justiție, în completul de judecată compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*

Ion Munteanu,

Elena Croitor, *Judecători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 01 august 2022, Chiaburu Oleg a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În susținerea acțiunii civile reclamantul a indicat că la 23 martie 2022, în baza contractului individual de muncă nr.*****, a fost angajat în funcția de *****, în cadrul ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, pe o perioadă nedeterminată, cu perioada de probă de 3 luni, până la 22.06.2022.

3. Prin ordinul nr.***** din 23 martie 2022 „Cu privire la personal” a fost angajat în funcția de *****, cu salariu conform schemei de încadrare de la 23 martie 2022, pe o perioadă nedeterminată.

4. La 22 iunie 2022, a expirat perioada de probă stabilită în contractul individual de muncă nr.*****, iar după această dată a continuat în mod obișnuit activitatea sa, îndeplinind atribuțiile și obligațiile de serviciu în conformitate cu fișa postului.

5. La 27 iunie 2022, i s-a adus la cunoștință ordinul nr.***** din 23 iunie 2022 „Cu privire la încetarea contractului individual de muncă încheiat cu Chiaburu Oleg”, prin care s-a încetat contractul individual de muncă în temeiul art.86 alin.(1) lit.a) din Codul muncii, adică pentru rezultatul nesatisfăcător al perioadei de probă.

6. Reclamantul consideră că ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” în mod ilegal și abuziv a încetat raporturile de muncă, din care motiv ordinul nr.***** din 23 iunie 2022 urmează a fi anulat, cu restabilirea lui în funcție, achitarea plăților salariale cuvenite și repararea prejudiciului cauzat, din următoarele considerente.

7. Potrivit pct.5 din contractul individual de muncă nr.***** din 22.03.2022, i s-a stabilit o perioadă de probă de 3 luni, *până la 22 iunie 2022*.

8. Reieșind din prevederile art.388 alin.(3) și (4) din Codul civil, dacă s-a stabilit că un anumit termen durează până la o anumită zi, se prezumă că termenul include și ziua respectivă. Termenul expiră la ora 24 a ultimei zile a termenului. Dacă acțiunea trebuie săvârșită la o organizație, termenul expiră la ora când această organizație, în conformitate cu normele stabilite, încheie programul de lucru.

9. Potrivit, art.63 alin.(1) și (2) din Codul muncii, dacă, pe durata perioadei de probă, contractul individual de muncă nu a încetat în temeiurile prevăzute de prezentul cod, acțiunea contractului continuă și încetarea lui ulterioară va avea loc în baze generale. În cazul în care rezultatul perioadei de probă este nesatisfăcător, acest lucru se constată în ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) cu privire la concedierea salariatului, ce se emite de către angajator *până la expirarea perioadei de probă*, fără plata indemnizației de eliberare din serviciu. Angajatorul nu are obligația să motiveze decizia privind rezultatul nesatisfăcător al perioadei de probă. Salariatul are dreptul să atace concedierea în instanța de judecată.

10. Analizând temeiul de drept, invocat drept motiv pentru încetarea raporturilor de muncă (rezultatul nesatisfăcător al perioadei de probă (art.86 alin.(1) lit.a) din Codul muncii), în raport cu situația de fapt, atestă că ordinul contestat a fost emis cu încălcarea prevederilor art.63 alin.(1) și (2) din Codul muncii.

11. La caz, perioada de probă a fost stabilită *până la 22 iunie 2022* (**pct.5** din contractul individual de muncă), pe când ordinul cu privire la concedierea sa din funcție a fost emis la *23 iunie 2022*, adică după expirarea perioadei de probă, fapt ce vine în contradicție cu dispozițiile art.63 alin.(1) și (2) din Codul muncii, care expres indică că contractul individual de muncă poate fi încetat doar pe durata perioadei de probă și în cazul în care rezultatul perioadei de probă este nesatisfăcător, ordinul cu privire la concediere se emite de angajator *până la expirarea perioadei de probă*.

12. Încălcarea prevederilor legale menționate atrage ilegalitatea ordinului de concediere și încetării raporturilor de muncă cu dânsul. Or, angajatorul a aplicat ilegal prevederile art.63 alin.(1) și (2) și art.86 alin.(1) lit.a) din Codul muncii, în situația în care la data emiterii ordinului nr.***** din 23 iunie 2022, perioada de probă expirase, iar raporturile de muncă erau guvernate de prevederile generale relevante contractului individual de muncă pe perioadă nedeterminată. Respectiv temeiuri de încetare a raporturilor de muncă cu el, lipseau.

13. Mai mult ca atât, după expirarea perioadei de probă, raporturile de muncă au continuat, deși prin ordinul nr.***** din 23 iunie 2022 s-a dispus încetarea contractului individual de muncă, începând cu *24 iunie 2022*, de fapt însă activitatea sa de serviciu a continuat până la *27 iunie 2022, ora 16:40*, când i-a fost adus la cunoștință ordinul dat. Acest fapt se confirmă prin mențiunea de pe ordinul contestat și actul de predare-primire a dosarelor și a bunurilor din 27 iunie 2022. În perioada 22-27 iunie 2022, dânsul și-a îndeplinit în mod obișnuit atribuțiile și obligațiile de serviciu conform fișei de post.

14. În pofida faptului că ordinul cu privire la încetarea raporturilor de muncă a fost emis cu data de 23 iunie 2022, angajatorul nu l-a informat imediat despre concedierea sa, a admis continuarea raporturilor de muncă, fiind prezent la serviciu, reprezentând interesele ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” în procesele judiciare, în care aceasta era implicată, nu i-au fost retrase procurile formulate pe numele său, a acceptat îndeplinirea de către acesta a sarcinilor de funcție apărute în activitatea întreprinderii.

15. Pe lângă acestea, la 23 iunie 2022 a participat în calitate de reprezentant al ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” la Curtea de Apel Chișinău, în cadrul cauzei civile la acțiunea înaintată de B.N. împotriva ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, iar la 24 iunie 2022, ora 15:30 – 15:50, a participat în calitate de reprezentant al ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” în ședința de judecată în cauza contravențională prevăzută de art.354 din Codul contravențional.

16. Prin urmare, la expirarea termenului de probă, acțiunea contractului individual de muncă încheiat pe o perioadă nedeterminată a continuat să producă efecte juridice, îndeplinindu-și atribuțiile de serviciu, iar încetarea lui ulterioară putea avea loc doar în baze generale.

17. Pe durata perioadei de probă angajatorul niciodată nu și-a manifestat dezacordul cu modul în care dânsul și-a exercitat atribuțiile de serviciu. La îndeplinirea atribuțiilor de serviciu (în calitate de reprezentant cadrul procedurile judiciare cu implicarea ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”) angajatorul l-a împuternicit prin procuri valabile, pe o perioadă ce depășește perioada de probă stabilită în contractul individual de muncă, ceea ce atestă lipsa intenției în încetarea raporturilor de muncă și lipsa factorului nesatisfăcător în exercitarea funcției.

18. De asemenea, nu-i este clar în ce mod administratorul interimar, V.C., a ajuns la concluzia asupra rezultatului nesatisfăcător a activității sale, având în vedere că a fost numită în funcție abia la 14 iunie 2022, iar pe parcursul perioadei de probă, de aproape 3 luni, nu i s-a invocat niciodată de către angajator rezultatul nesatisfăcător a activității sale.

19. Pe lângă acestea, la 27 iunie 2022, când i s-a comunicat ordinul nr.***** din 23 iunie 2022, era deja angajată o altă persoană în funcția de *****, despre care nici nu a cunoscut, fapt ce se confirmă că concedierea sa din funcție s-a făcut abuziv, pe motive formale.

20. În circumstanțele expuse, reclamantul consideră că a fost ilegal destituit din funcție, fiindu-i încălcat dreptul la muncă, din care cauză i-a fost cauzat un prejudiciu material și unul moral în legătură cu privarea de dreptul de a avea venituri salariale într-o perioadă economică dificilă. Angajatorul cu rea-credință și abuziv a încetat raporturile de muncă cu dânsul, fapt pentru care s-a simțit umilit și discriminat. Prin astfel de atitudine i s-a creat un stres continuu, *****, deoarece a rămas subit fără loc de muncă și remunerație salarială cuvenită prin lege.

21. Cu trimitere la art.90 lit.a), b) și c) din Codul muncii, Chiaburu Oleg a indicat că în legătură cu concedierea ilegală din funcție, urmează a fi încasat din contul ÎM „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi” în beneficiul său salariul pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, precum și prejudiciul moral în valoare de 100 000 de lei, care în viziunea sa este unul rezonabil ca mărime în raport cu suferințele psihologice provocate prin acțiunile ilicite ale angajatorului. Or, potrivit art.10 alin.(2) lit.a), b) și h) din Codul muncii, angajatorul este obligat să respecte legile și alte acte normative, clauzele contractului colectiv de muncă și ale convențiilor colective, să

respecte clauzele contractelor individuale de muncă, stabilesc că angajatorul este obligat să plătească integral salariul în termenele stabilite.

22. În contextul enunțat, Chiaburu Oleg a solicitat admiterea acțiunii, anularea ordinului nr.***** din 23 iunie 2022 „Cu privire la încetarea contractului individual de muncă încheiat cu Chiaburu Oleg”; restabilirea în funcția de *****, în cadrul ÎM „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi”; încasarea salariului în legătură cu privarea ilegală de dreptul de a munci, începând cu data încetării raporturilor de muncă până la restabilirea în funcție; încasarea prejudiciului moral în mărime de 100.000 de lei în legătură cu privarea forțată de dreptul de a munci, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

ASPECTE DE PROCEDURĂ

23. Prin încheierea protocolară din 09 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesoriu, Niculăescu Gheorghe și Prodan Angela (f.d.43-44).

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

24. Prin hotărârea din 07 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea civilă depusă de Chiaburu Oleg.

25. Prima instanță a motivat hotărârea de respingere a acțiunii stabilind că, potrivit contractului individual de muncă nr.***** din 23.03.2023, Chiaburu Oleg a fost angajat în funcția de *****, în cadrul ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, pe o perioadă nedeterminată, de la 23.03.2022, cu perioada de probă de 3 luni până la 22.06.2022 (f.d.9). Prin ordinul cu nr.***** din 23.03.2022 „Cu privire la personal”, Chiaburu Oleg a fost angajat în funcția de *****, cu salariu conform schemei de încadrare de la 23.03.2022, pe o perioadă nedeterminată (f.d.10). La 27.06.2022, reclamantului i s-a adus la cunoștință ordinul nr.***** din 23.06.2022, „Cu privire la încetarea contractului individual de muncă încheiat cu Chiaburu Oleg”, prin care s-a încetat contractul individual de muncă nr.***** din 23.03.2022, încheiat între ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” și reclamant, rezultatul nesatisfăcător al perioadei de probă, în temeiul art.63 alin.(2) și art.86 alin.(1) lit.a) din Codul muncii (f.d.11).

26. Din cele reținute și cu trimitere la prevederile art.86 alin.(1) lit.a) din Codul muncii, art.383 alin.(1) și (2), art.384 alin.(1) și (3), art.385 alin.(1) și (2), prima instanță a dedus că la 23.03.2022 Chiaburu Oleg a fost angajat la ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, pe o perioadă de probă de 3 luni, în contractul individual de muncă fiind expres indicat că începutul termenului de angajare este de la 23.03.2022, respectiv, întinderea acestei perioade de probă fiind până la 23.06.2023, inclusiv. Iar, ordinul de concediere (cu privire la încetarea Contractului individual de muncă încheiat cu Chiaburu Oleg) a fost emis la 23.06.2023, ca urmare a rezultatului nesatisfăcător al perioadei de probă.

27. În contextul enunțat, prima instanță a rezumat că ordinul de concediere cu nr.***** din 23.06.2023, a fost emis cu respectarea prevederilor imperative ale legii, or, acesta a

fost emis de către ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” până la expirarea perioadei de probă de 3 luni, conform prevederilor art.63 alin.(2) din Codul muncii.

28. Prima instanță nu a reținut argumentul reclamantului precum că ordinul de concediere i-a fost adus la cunoștință abia la 27.06.2022, adică după expirarea termenului de probă, or, faptul respectiv nu afectează legalitatea acestui ordin, întrucât procedura emiterii acestuia a fost respectată, iar faptul că ordinul nu a fost adus la cunoștință reclamantului în aceeași zi, nu constituie temei de anulare a ordinului.

29. Cât privește pretențiile reclamantului privind restabilirea în funcția de șef Secție Juridică și cadre, jurist, în cadrul ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, încasarea salariului în legătură cu privarea ilegală de dreptul de a munci, încasarea prejudiciului moral în mărime de 100.000 de lei în legătură cu privarea forțată de dreptul de a munci, prima instanță a conchis că aceste pretenții sunt subsecvente în raport cu pretenția principală privind anularea ordinului de concediere cu nr.***** din 23.06.2023, în privința căreia instanța a ajuns la concluzia de a o respinge ca neîntemeiată, respectiv și aceste solicitări la fel urmează a fi respinse, ca neîntemeiate.

30. Referitor la compensarea cheltuielilor de judecată, prima instanță a concluzionat că reieșind din faptul că acțiunea înaintată de Chiaburu Oleg a fost respinsă ca neîntemeiată, respectiv prin prisma prevederilor art.94 alin.(1) CPC, urmează a fi respinsă și această solicitare.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

31. La 30 iunie 2024, avocata Tatiana Iovu în interesele lui Chiaburu Oleg și la 03 iulie 2024 de către Chiaburu Oleg, au depus apeluri (nemotivate), iar la 06 decembrie 2023, a fost prezentată motivarea apelului, solicitând casarea hotărârii din 07 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțare unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii civile depusă de Chiaburu Oleg.

32. La 15 februarie 2024, Chiaburu Oleg a depus cerere cu privire la emiterea unei decizii suplimentare la decizia din 01 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău cu privire la soluționarea compensării cheltuielilor de judecată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

33. Prin decizia din 01 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Chiaburu Oleg. S-a casat integral hotărârea din 07 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a pronunțat o hotărâre nouă, prin care acțiunea civilă depusă de Chiaburu Oleg a fost admisă parțial. S-a anulat ordinul nr.***** din 23 iunie 2022 „Cu privire la încetarea contractului individual de muncă încheiat cu Chiaburu Oleg” emis de ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”. A fost restabilit Chiaburu Oleg în funcția de *****, în cadrul ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”. S-a încasat din contul ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” în beneficiul lui Chiaburu Oleg salariul pentru absența forțată de la muncă, începând cu 24 iunie 2022 – 25 august 2023, în sumă totală de 196.933,33 lei și prejudiciul moral în sumă de 14.000 lei, sume

care urmează a fi efectuate cu reținerile impozitelor conform legislației în vigoare, în rest, acțiunea civilă a fost respinsă ca neîntemeiată. S-a încasat din contul ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” în bugetul de stat suma de 6.208 lei taxa de stat.

34. Instanța de apel a motivat decizia constatând că, la 23 martie 2022, Chiaburu Oleg în temeiul contractului individual de muncă nr.***** a fost angajat în funcția de *****, în cadrul ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, pe o perioadă nedeterminată, cu o perioadă de probă de 3 luni, *până la 22 iunie 2022*.

35. Prin ordinul nr.***** din 23 martie 2022 cu privire la personal a fost angajat în funcția de *****, cu salariu conform schemei de încadrare de la 23 martie 2022, pe o perioadă nedeterminată.

36. Instanța de apel a stabilit că la 22 iunie 2022, a expirat perioada de probă fixată în contractul individual de muncă nr.*****, iar după această dată activitatea salarială a apelantului Chiaburu Oleg a continuat în mod obișnuit, ultimul îndeplinindu-și atribuțiile și obligațiile de serviciu în conformitate cu fișa postului. Iar, la 27 iunie 2022, apelantului i s-a adus la cunoștință ordinul nr.***** din 23 iunie 2022 în temeiul căruia s-a încetat contractul individual de muncă nr.***** din 23 martie 2022, încheiat cu ÎM „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi”, în temeiul art.86 alin.(1) lit.a) din Codul muncii (rezultatul nesatisfăcător al perioadei de probă).

37. În contextul celor constatate, instanța de apel a sintetizat că ordinul de concediere nr.***** din 23 iunie 2022 a fost emis cu încălcarea prevederilor legale, și anume, după expirarea perioadei de probă, contrar prevederilor art.63 alin.(2) din Codul muncii, or, potrivit contractului individual de muncă nr.***** din 23 martie 2022 încheiat între Chiaburu Oleg și ÎM „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi”, s-a stabilit o perioadă fixă de probă *până la 22 iunie 2022*, pe când ordinul de concediere a fost emis la data de 23 iunie 2023 și adus la cunoștință salariatului la 27 iunie 2022.

38. Instanța de apel a remarcat că este cert caracterul neobligatoriu al clauzei contractuale, de stabilire a termenului de probă, lăsată la discreția angajatorului care o poate folosi ca modalitate complementară examenului sau concursului etc, la angajare.

39. Instanța de apel a subliniat că caracterul subsidiar al acestei prevederi contractuale se află într-o conexiune dependentă de voința angajatorului, care decide în mod individual asupra includerii acesteia în contractul individual de muncă, totuși, pentru a produce efecte juridice clauza privind perioada de probă trebuie să se regăsească în conținutul contractului individual de muncă. Iar, odată inserată în conținutul contractului, clauza privind perioada de probă oferă posibilitate reală angajatorului de a denunța unilateral contractul individual de muncă în *interiorul termenului* stipulat de legislație, oportunitate de care ÎM „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi”, nu s-a folosit. Respectiv, dacă angajatorul apreciază drept nesatisfăcător rezultatul perioadei de probă, el poate purcede oricând la concedierea salariatului, dar pe parcursul perioadei de probă și nicidecum după expirarea acesteia.

40. În contextul reținut, instanța de apel a conchis că la momentul emiterii ordinului nr.***** din 23 iunie 2022 cu privire la încetarea contractului individual de muncă încheiat cu Chiaburu Oleg, perioada de probă expirase deja, apelantul a continuat să activeze și după această perioadă, raporturile de muncă erau guvernate de prevederile generale relevante contractului individual de muncă încheiat pe perioadă nedeterminată, astfel că temeiuri de încetare a raporturilor de muncă pentru rezultatul nesatisfăcător al perioadei de probă nu erau.

41. Instanța de apel a considerat irelevante aserțiunile instanței de fond precum că rezultatul nesatisfăcător al perioadei de probă ar fi motivul pentru care se impune încetarea raporturilor de muncă cu Chiaburu Oleg, în condițiile în care din actele cauzei se constată contrariul și anume că emiterea ordinului de concediere a avut loc după expirarea perioadei de probă.

42. Instanța de apel nu reținut concluzia instanței de fond precum că concedierea lui Chiaburu Oleg ar fi fost una legală, iar comunicarea ordinului de concediere după expirarea perioadei de probă nu afectează legalitatea acestuia, în condițiile în care în temeiul contractului individual de muncă părțile în litigiu au convenit că termenul de probă expiră *până la data de 22 iunie 2023*, însă ordinul de concediere a fost emis la 23 iunie 2023, după expirarea datei perioadei de probă, iar faptul că a fost comunicat ordinul de concediere mai târziu, deja nu mai are nicio relevanță.

43. De altfel, după expirarea perioadei de probă raporturile de muncă cu Chiaburu Oleg au continuat, având în vedere că prin ordinul nr.***** din 23 iunie 2022 s-a dispus încetarea contractului încheiat cu acesta, începând cu data de 24 iunie 2022, iar de facto activitatea de serviciu a continuat până la 27 iunie 2022, ora 16.40, când a fost adus la cunoștință apelantului ordinul dat, ceea ce se confirmă prin mențiunea de pe ordinul contestat și actul de predare-primire a dosarelor și bunurilor din 27 iunie 2022.

44. Pe final, instanța de apel a concluzionat că la caz angajatorul nu a respectat procedura legală de concediere a apelantului în temeiul art.86 alin.(1) lit.a) din Codul muncii, prin urmare, la caz, există temei legal de anulare a ordinului nr.***** din 23 iunie 2022 emis de ÎM „Asociației de gospodărire a spațiilor verzi” în baza căruia s-a încetat contractul individual de muncă nr.***** din 23 martie 2022, încheiat între ÎM „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi” și Chiaburu Oleg, cu restabilirea ultimului în funcția anterior deținută de ***** în cadrul ÎM „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi”.

45. Totodată, cu trimitere la prevederile art.90 alin.(1)-(4) și art.329 alin.(1)-(2) din Codul muncii, instanța de apel a conchis că în condițiile în care s-a stabilit concedierea ilegală a apelantului/reclamant, sunt întemeiate și cerințele subsecvente formulate de către ultimul privind încasarea salariului pentru absență forțată de la muncă pentru perioada 24 iunie 2022 - 25 august 2023, în sumă totală de 196933,33 de lei și a prejudiciului moral în sumă de 14000 de lei, aceste plăți urmând a fi efectuate cu reținerile impozitelor conform legislației în vigoare, în rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

46. Prin decizia din 31 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea lui Chiaburu Oleg cu privire la emiterea unei decizii suplimentare la decizia din 01 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău cu privire la soluționarea compensării cheltuielilor de judecată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

47. La 13 iunie 2024, Chiaburu Oleg a declarat recurs, solicitând modificarea deciziei din 01 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în partea perioadei de încasare a salariului în legătură cu privarea ilegală de dreptul de a munci, cu dispunerea încasării din contul ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” în beneficiul său a salariului în legătură cu privarea ilegală de dreptul de munci, începând cu data încetării raporturilor de muncă până la restabilirea lui în funcție.

48. La 17 iunie 2024, ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” a declarat recurs, solicitând casarea integrală a deciziei din 01 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea hotărârii din 07 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

49. La 20 ianuarie 2025, Chiaburu Oleg a declarat recurs împotriva deciziei suplimentare din 31 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea cu privire la soluționarea compensării cheltuielilor de judecată, solicitând casarea deciziei respective cu pronunțarea unei decizii suplimentare noi de admitere a cererii privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

50. La 16 octombrie 2025, Chiaburu Oleg a depus supliment la recursul inițial.

SOLICITĂRILE RECURENȚILOR

51. În susținerea recursurilor Chiaburu Oleg a invocat că interpretarea legii din decizia instanței de apel este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție, precum și este arbitrară, bazată în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

52. Recurentul a indicat că în esență este de acord cu decizia Curții de Apel Chișinău din 01.02.2024, dar consideră că în partea încasării salariului în legătură cu privarea ilegală de dreptul de munci doar pentru perioada 24 iunie 2022 - 25 august 2023, instanța de apel a aplicat eronat acțiunea legii în timp, din acest motiv, în partea ce ține de perioada încasării salariului, urmează a fi modificată decizia instanței de apel, și anume salariul în legătură cu privarea ilegală de dreptul de munci să fie încasat începând cu data încetării raporturilor de muncă până la restabilirea sa în funcție.

53. În viziunea recurentului instanța de apel eronat a aplicat prevederile art.90 alin.(2) lit.a) din Codul muncii, în redacția legii în vigoare din 26.08.2022 prin adoptarea Legii nr.243 din 28.07.2022 pentru modificarea unor acte normative, care are următorul conținut: „a) plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă într-o mărime care nu va depăși 12 salarii medii lunare ale salariatului în cazul transferului sau al eliberării nelegitime din serviciu.”

54. Potrivit art.7 alin.(1) din Codul civil, legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare.

55. Având în vedere prevederile care guvernează aplicarea legii în timp, în speță sunt aplicabile dispozițiile art.90 alin.(2) lit.a) din Codul muncii în redacția de până la 26.08.2022, care statuează că „a) plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă într-o mărime nu mai mică decât salariul mediu al salariatului pentru această perioadă”. Or, raportul juridic litigios, ce constituie obiect al prezentului litigiu, a apărut până la data de 26.08.2022, prin urmare, instanța de apel urma să aplice prevederile art.90 alin.(2) din Codul muncii, în vigoare la data emiterii ordinului cu privire la încetarea contractului de muncă.

56. În viziunea recurentului legea nouă nu a stins dreptul său la plata unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă. La data intrării în vigoare a acesteia efectele și situațiile juridice erau în curs de realizare. Respectiv, salariul în legătură cu privarea ilegală de dreptul de a munci urma a fi încasat pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă, în modul prevăzut de art.90 alin.(2) din Codul muncii în redacția în vigoare la data nașterii dreptului la acțiune, adică în varianta de până la 26.08.2022.

57. În recursul suplimentar din 16 octombrie 2025, Chiaburu Oleg a invocat că la 22 iulie 2025 Curtea Constituțională a emis hotărârea nr.9 (dosarul nr.61g/2024) privind excepțiile de neconstituționalitate a articolului 90 alin.(2) lit.a) din Codul muncii (plafonarea despăgubirii acordate de angajator în cazul concedierii ilegale a salariatului), prin care s-a declarat neconstituțional textul „într-o mărime care nu va depăși 12 salarii medii lunare ale salariatului” din art.90 alin.(2) lit.a) din Codul muncii.

58. În drept, Chiaburu Oleg și-a întemeiat recursul pe prevederile art.432 alin.(1) lit.a) și e) din Codul de procedură civilă potrivit cărora, recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

59. *Referitor la recursul împotriva deciziei suplimentare din 31 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău*, Chiaburu Oleg consideră că instanța de apel a pronunțat o decizie ilegală care se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor ce se referă la cheltuielile de asistență juridică.

60. Cererea privind emiterea unei decizii suplimentare la decizia Curții de Apel Chișinău din 01 februarie 2024 a fost examinată de o instanță care nu era competentă să o examineze, or, decizia Curții de Apel Chișinău din 01 februarie 2024 a fost emisă de către completul de judecată în următoare componentă: Țurcan Ion, Malîi Ala și Dulghieru Dorin, pe când decizia Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2024, prin

care s-a examinat chestiunea privind emiterea unei decizii suplimentare, a fost pronunțată de completul de judecată, în componența: Marina Anton, Olga Cojocaru și Natalia Mămăligă, fapt ce vine în contradicție cu prevederile art.250 alin.(1) CPC.

61. *Cât privește recursul declarat de ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”,* recurenta a invocat că la 23 martie 2022 a fost încheiat contractul individual de muncă nr.***** cu Chiaburu Oleg. Potrivit pct.5 din contractul de muncă enunțat „Perioada (dacă părțile au convenit) pe 3 luni până la 22.06.2022”. Contractul individual de muncă nr.53/22 din 23.03.2022 reprezintă un înscris care constituie o probă ce atestă existența raporturilor juridice de muncă și condițiile asupra cărora au convenit cele două părți semnatare. Voința părților în privința perioadei de probă a fost exprimată în pct.5 din contractul individual de muncă și anume, s-a convenit ca perioada de probă să fie de 3 luni, iar sintagma „până la 22.06.2022” este doar o consecință a calculării termenului de 3 luni, care prin prisma art.14 din Codul muncii constituie un rezultat greșit al operațiunii de calcul. Or, potrivit art.14 alin.(1) din Codul muncii, curgerea termenelor de care prezentul cod leagă apariția sau încetarea raporturilor de muncă, începe în ziua imediat următoare celei în care a fost determinată apariția sau încetarea drepturilor și obligațiilor de muncă. Iar conform alin.(2) al art.14, termenele calculate în ani, luni sau săptămâni expiră la data respectivă a ultimului an, a ultimei luni sau săptămâni. În termenul calculat în săptămâni sau zile calendaristice se includ și zilele nelucrătoare.

62. Respectiv, prima zi, cu care curge termenul legal, la caz și contractual, de 3 luni pentru perioada de probă, este 24 martie 2022 (ziua imediat următoarea celei în care a fost determinată apariția drepturilor și obligațiilor de muncă) iar, ultima zi a perioadei de probă, în cadrul raporturilor respective de muncă, a fost 24 iunie 2022.

63. Prin urmare, termenul legal în interiorul căruia angajatorul a fost în drept de a emite un ordin de concediere în legătură cu rezultatul nesatisfăcător al perioadei de probă (art.86 alin.(1) lit.a) din Codul muncii) a fost cuprins în perioada 24.03.2022 - 24.06.2022.

64. Recurenta consideră că decizia din 01.02.2024 a Curții de Apel Chișinău este arbitrară, bazată în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, la caz, a înscrisului (contractul individual de muncă nr.53/22 din 23.03.2022) încheiat între angajatorul ÎM „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi” și salariatul Chiaburu Oleg.

65. Deși Codul muncii la articolul 14 cert reglementează calcularea termenilor, totuși instanța de apel pune la baza deciziei contestate calcularea termenilor din Codul civil prevăzute la art.385 și 388, fapt ce atestă netemeinicia deciziei contestate.

66. *În drept,* ÎM „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi” și-a întemeiat recursul pe prevederile art.432 alin.(1) lit.e) din Codul de procedură civilă potrivit căruia, recursul este admis dacă: e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

POZIȚIA INTIMATULUI

67. La 28 ianuarie 2025, ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” a depus referință la recursul declarat de Chiaburu Oleg, solicitând să fie declarat acesta inadmisibil, or, argumentele recursului nu se încadrează în prevederile art.432 alin.(1), fiind unul vădit neîntemeiat.

ASPECTE DE PROCEDURĂ

68. La 17 septembrie 2026, Chiaburu Oleg a depus cerere privind compensarea cheltuielilor de asistență judecată suportate în instanța de apel și recurs în sumă de 24.000 de lei.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

69. Articolul 434 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

70. Prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare de la 01 septembrie 2023.

71. În conformitate cu prevederile art.XI alin.(3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

72. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

73. În conjunctura enunțată, și având în vedere că, recursurile împotriva deciziei instanței de apel au fost declarate la 13 iunie 2024 și respectiv la 17 iunie 2024, iar împotriva deciziei suplimentare a instanței de apel la 20 ianuarie 2025, adică după intrarea în vigoare a modificărilor operate în Codul de procedură civilă, acesta va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor.

74. Articolul 432 din Codului de procedură civilă (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023):

„(1) Recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen; d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit

nerezonabilă a probelor; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

75. Articolul 433 alin.(1) lit.f) din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023):

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: **f) recursul este vădit neîntemeiat.**”

76. Articolul 440 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023):

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil. (2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

77. Cu referire la termenul de declarare a recursurilor, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la *01 februarie 2024*, în ședință publică.

78. Din actele cauzei rezultă că copia deciziei integrale (motivate) a instanței de apel a fost expediată la *15 aprilie 2024*, la adresele electronice a reprezentantului recurentului Chiaburu Oleg, avocata Tatiana Iovu (e-mail: [*****](#)) și a ÎM „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi” (e-mail: [*****](#)), fapt ce rezultă din scrisoarea de expediere a actului judecătoresc anexată la dosar (f.d.143).

79. Mai mult ca atât, ÎM „Asociația de gospodărire a spațiilor verzi” în cererea de recurs a invocat că instanța de apel i-a comunicat decizia din 01.02.2024, anume la 15 aprilie 2024 (f.d.216).

80. Astfel, recursurile declarate împotriva deciziei instanței de apel la *13 iunie 2024* și respectiv la *17 iunie 2024* de către Chiaburu Oleg și ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, au fost depuse în interiorul termenului prevăzut de art.434 alin.(1) CPC.

81. Cât privește *decizia suplimentară*, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat-o la 31 octombrie 2024, în ședință publică.

82. La *20 noiembrie 2024*, Curtea de Apel Chișinău a notificat decizia suplimentară la adresa electronică a reprezentantului recurentului Chiaburu Oleg, avocata Tatiana Iovu, fapt ce rezultă din scrisoarea de expediere a actului judecătoresc (f.d.184).

83. Astfel, recursul declarat de Chiaburu Oleg împotriva deciziei suplimentare a instanței de apel, la *20 ianuarie 2025*, a fost depus în interiorul termenului prevăzut de art.434 alin.(1) CPC.

84. Din analiza prevederilor legale precitate supra, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursurile, urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

85. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Codul de procedură civilă dezvoltă nu doar caracterul nedeolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate.

86. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

87. Se reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art.432 din Codul de procedură civilă, în redacția legii în vigoare la data declarării recursului.

88. Completul de judecată remarcă că articolul 442 alin.(1) din Codul de procedură civilă stabilește că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs.

89. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurentul Chiaburu Oleg a făcut trimitere la temeiurile de drept prevăzute la art.432 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă, nu a stabilit că decizia contestată a Curții de Apel Chișinău este bazată pe o interpretare eronată a legii, că aceasta ar fi contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție pe cauze similare.

90. De asemenea, în recurs Chiaburu Oleg nu a precizat cu care jurisprudență uniformă a Curții Supreme de Justiție, pe cauze similare, este contrară decizia contestată.

91. De altfel, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării anterioare a cauzei, asupra căroră instanța de apel s-a pronunțat corespunzător cu respectarea cadrului legal aplicabil speței deduse judecării.

92. Dezacordul recurentului cu Chiaburu Oleg cu soluția instanței de apel nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

93. Completul de judecată remarcă că art.442 alin.(1) din Codul de procedură civilă stabilește că instanța de recurs verifică legalitatea deciziei atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs.

94. Recurentul Chiaburu Oleg, invocând dispozițiile art.432 alin.(1) lit.a) CPC, nu a menționat nicio decizie sau un alt act a Curții Supreme de Justiție care ar da o altă interpretare a legislației în vigoare în această materie sau a altor aspecte de drept invocate în recurs, nefiind constatate nici de instanța de recurs, prin urmare în latura dată recursul este unul vădit neîntemeiat. Completul notează că nici acesta, analizând practica judiciară a Curții Supreme de Justiție nu a stabilit că actele judecătorești contestate ar fi contrare jurisprudenței acesteia.

95. Cu referire la invocarea art.432 alin.(1) lit.e) din Codul de procedură civilă, recurenții Chiaburu Oleg și ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” susțin că decizia instanței de apel este arbitrară și bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

96. Curtea Supremă de Justiție menționează că în sensul prevederilor lit.e) alin.(1) art.432 din Codul de procedură civilă, noțiunea de „hotărâre arbitrară” ori de „apreciere vădit nerezonabilă a probelor” urmează a fi stabilită în coraportul dintre mai multe principii.

97. Pentru a elucida înțelesul textului „*hotărâre arbitrară*” din art.432 alin.(1) lit.e) CPC, Curtea Supremă de Justiție ține cont, inclusiv, de sensul atribuit acestei noțiuni de Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, de exemplu, *în cauza Bochan c. Ucraina (nr.2), 05 februarie 2015, §62*, Curtea Europeană a notat că o decizie judecătorească este arbitrară dacă, în esență, nu are nicio bază juridică în dreptul intern și nu stabilește nicio legătură între faptele litigiului, legea aplicabilă și rezultatul procedurii. Curtea Europeană consideră că o asemenea decizie reprezintă o „denegare a dreptății”. De asemenea, *în cauza Balliktaş Bingöllü c. Turcia, 22 iunie 2021, §75*, Curtea Europeană a notat că se poate considera că printr-o decizie judecătorească a fost comisă o „eroare vădită” dacă instanța a comis o eroare de drept sau de fapt pe care nicio instanță rezonabilă nu ar comite-o vreodată și că aceasta este aptă să perturbe caracterul echitabil al procedurii.

98. Totodată, potrivit art.71 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, la interpretarea actului normativ se ține cont de nota de fundamentare, care a însoțit proiectul actului normativ respectiv și de alte documente care permit identificarea voinței autorității publice care a adoptat, a aprobat sau a emis actul normativ.

99. Nota informativă la Legea nr.246 din 31 iulie 2023 menționează următoarele: „...Utilizarea noțiunii de „*hotărâre arbitrară*” derivă din practica CtEDO, fiind utilizată pentru a defini situația în care judecătorii nu aduc nici o motivare pentru deciziile/hotărârile luate, sau când acestea sunt bazate pe greșeli evidente de fapt sau

de drept comise de judecători. În esență, la categoria hotărârilor arbitrare ar putea fi atribuite și cele pronunțate cu bună știință contrar legii (în contextul art. 307 Cod penal). ...”. Iar, în nota de subsol la textul menționat în paragraful precedent, nota informativă aduce mai multe exemple din jurisprudența CtEDO în care hotărârile au fost considerate arbitrare sau bazate pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor. Nota de subsol menționează următoarele în ceea ce privește cauzele civile: „Exemple de procedură civilă. Respingerea fără o motivare clară a unui recurs într-o cauză civilă și menținerea unei decizii care era în mod clar contrară circumstanțelor cauzei, chiar dacă recurentul indica expres asupra acestei contradicții (*Dulaurans c. France*, 2000, §38). Refuzul judecătorilor, fără vreun motiv, de a anula ordinul de eliberare din funcție, care era bazat pe un raport de evaluare a performanțelor anulat anterior de aceiași judecători (*Tel c. Turkey*, 2017); Anularea de către instanța de recurs a deciziei instanței de fond (prin care au fost acordate compensații prevăzute de legislația muncii) fără a explica în vreun fel acest lucru și fără a face referire la lege, care prevedea aceste compensații (*Andelković c. Serbia*, 2013; *Lazarević c. Bosnia and Herzegovina*, 2020).

100. Din nota informativă menționată rezultă că sintagma „hotărârea arbitrară” urmează a fi definită prin prisma jurisprudenței CtEDO. În jurisprudența sa, CtEDO deseori folosește împreună sintagmele „hotărârea arbitrară” și hotărâre „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor”, fără a face o distincție clară între ele. Nota informativă menționează totuși că „la categoria hotărârilor arbitrare ar putea fi atribuite și cele pronunțate cu bună știință contrar legii (în contextul art. 307 Cod penal)”. Rezultă că în cazul hotărârii arbitrare, carența principală vizează încălcarea unei norme legale imperative, adică a unei prevederi normative care nu oferă nicio discreție judecătorului. Lipsa discreției poate rezulta din claritatea textului prevederii normative, fie din practica uniformă și clară de aplicare a normei. Această carență nu se poate datora unei simple greșeli, ci trebuie comisă cu bună știință sau ca urmare a unei erori inexplicabile. Suntem în prezența unor asemenea situații atunci când instanța de judecată adoptă o hotărâre ce contravine unei norme imperative invocate participanții la proces sau de instanța judecătorească ierarhic superioară, fără a explica convingător de ce nu aplică acea normă.

101. Sub acest aspect urmează a fi reținute și constatările Curții Constituționale din Hotărârea nr.2 din 16.01.2025 (pct.149-150), potrivit căreia pentru a elucida înțelesul textelor contestate (inter alia ”hotărâre arbitrară”), destinatarii pot avea în vedere, inclusiv, sensul atribuit acestei noțiuni de Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, de exemplu, în cauza *Bochan v. Ucraina* (nr.2), 5 februarie 2015, §62, Curtea Europeană a notat că o decizie judecătorească este arbitrară dacă, în esență, nu are nicio bază juridică în dreptul intern și nu stabilește nicio legătură între faptele litigiului, legea aplicabilă și rezultatul procedurii. Curtea Europeană consideră că o asemenea decizie reprezintă o „denegare a dreptății”. De asemenea, în cauza *Ballıktaş Bingöllü c. Turcia*, 22 iunie 2021, §75, Curtea Europeană a notat că se poate considera că printr-o decizie judecătorească a fost comisă o „eroare vădită” dacă instanța a comis o eroare de drept

sau de fapt pe care nicio instanță rezonabilă nu ar comite-o vreodată și că aceasta este aptă să perturbe caracterul echitabil al procedurii.

102. Din textul recursului nu se constată în mod univoc vreun argument care ar justifica constatarea că decizia instanței de apel ar fi emisă contrar normelor imperative aplicabile speței, precum și nici instanța de recurs nu a stabilit din textele hotărârilor contestate, raportate la circumstanțele cauzei.

103. Subsidiar, sintagma „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor” se referă în substanță la aprecierea probatoriului. Pentru admiterea unui recurs în baza acestei sintagme este necesară întrunirea cumulativă a următoarelor condiții: a) hotărârea să se bazeze pe o apreciere eronată a probelor; b) aprecierea să fie vădit nerezonabilă; c) hotărârea contestată se bazează în mod determinant pe această apreciere.

104. Prin urmare, nu orice eroare în aprecierea probelor poate duce la admiterea recursului în temeiul art.432 alin.(1) lit.e) din Codul de procedură civilă, adică să fie evidentă pentru un profesionist și să nu poată fi explicată rațional. De asemenea, această eroare trebuie să fie determinantă pentru soluția din hotărârea contestată, îi revine recurentului obligația să convingă instanța de recurs că aceste elemente sunt întrunite.

105. Completul de judecată nu exclude că o hotărâre judecătorească poate fi atât „arbitrară”, cât și „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor”, însă fiecare din cele două sintagme urmează a fi invocate și bine argumentate separat.

106. Nu pot fi reținute argumentele invocate de recurentul ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” precum că „prima zi cu care începe a curge termenul legal de 3 luni pentru perioada de probă este 24 martie 2022, ce constituie ziua imediat următoarea celei în care a fost determinată apariția drepturilor și obligațiilor de muncă, iar ultima zi a perioadei de probă, în cadrul raporturilor respective de muncă a fost 24 iunie 2022, prin urmare, termenul legal în interiorul căruia angajatorul a fost în drept să emită ordin de concediere în legătură cu rezultatul nesatisfăcător al perioadei de probă, este cuprins în perioada 24 martie 2022 – 24 iunie 2022”, fiind apreciate drept declarative, din următoarele motive.

107. După cum rezultă din *pct.4* din contractul individual de muncă nr.***** din 23 martie 2022, încheiat între angajatorul ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” și salariatul Chiaburu Oleg, respectivul contract a fost încheiat pe o perioadă *nedeterminată* de la 23 martie 2022. Totuși, reieșind din prevederile *pct.5* din același contract, rezultă că pentru verificarea aptitudinilor profesionale ale salariatului, la încheierea contractului individual de muncă, angajatorul și-a rezervat dreptul prin stabilirea salariatului Chiaburu Oleg o perioadă de probă de 3 luni, până la 22 iunie 2022 (*inclusiv*).

108. Prin urmare la caz sunt aplicabile prevederile art.60 alin.(1) din Codul muncii (în vigoare la data încheierii contractului individual de muncă nr.***** din 23 martie 2022) care statuează că, pentru verificarea aptitudinilor profesionale ale salariatului, la

încheierea contractului individual de muncă, acestuia i se poate stabili o perioadă de probă de cel mult 3 luni și, respectiv, de cel mult 6 luni – în cazul conducătorului unității, adjuncților lui, contabilului-șef și altor persoane cu funcție de răspundere lista cărora se aprobă de către angajator cu consultarea reprezentanților salariaților.

109. În pofida faptului că instanța de apel a făcut referire în decizie la prevederile art.61 din Codul muncii, totuși această normă de drept nu are tangență speței în situația în care se referă la perioada de probă a salariaților angajați în baza contractului individual de muncă pe durată determinată, pe când la caz, contractul individual de muncă a fost încheiat între ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” și Chiaburu Oleg pe o perioadă nedeterminată, cu termenul de probă de 3 luni până la 22.06.2022.

110. Cu toate că angajatorul a stabilit termenul 3 luni de probă la angajarea lui Chiaburu Oleg, totuși și-a rezervat dreptul de a mai fixa dată limită în care acest termen de 3 luni expiră, aceasta fiind 22 iunie 2022 (*inclusiv*).

111. La acest aspect fiind relevante prevederile art.388 alin.(3) și (4) din Codul civil, dacă s-a stabilit că un anumit termen durează *până la o anumită zi*, se prezumă că termenul include și ziua respectivă. Termenul expiră la ora 24 a ultimei zile a termenului.

112. Prin urmare, odată ce părțile în litigiu au convenit că termenul de probă de 3 luni expiră exact la data de 22 iunie 2023 (*inclusiv*), angajatorul după această dată nu mai era îndreptățit să-l concedieze pe Chiaburu Oleg în baza art.86 alin.(1) lit.a) din Codul muncii (*rezultatul nesatisfăcător al perioadei de probă (art.63 alin.(2))*), cu emiterea ordinului de concediere cu o dată ulterioară – 23 iunie 2022.

113. Deși ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” invocă că contractul individual de muncă cu Chiaburu Oleg a fost semnat la 23 martie 2022, cu termenul de probă de 3 luni, care urma să expire în ziua de 23 iunie 2022, respectiv ordinul nr.***** din 23.06.2022 de concediere a ultimului în temeiul art.86 alin.(1) lit.a) din Codul muncii, prin prisma art.14 din același cod, urmează a fi considerat ca fiind legal, totuși această aserțiune nu poate fi reținută de către Completul de judecată ca fiind întemeiată, or, la pct.5 din contractul individual de muncă nr.53/22 părțile au convenit suficient de clar ziua când expiră termenul de probă pentru verificarea aptitudinilor profesionale ale salariatului, aceasta fiind data de 22 iunie 2022.

114. Iar reieșind din art.63 alin.(2) din Codul muncii, în cazul în care rezultatul perioadei de probă este nesatisfăcător, acest fapt se constată în ordinul (dispoziție, decizie, hotărâre) cu privire la concedierea salariatului, ce se emite de către angajator până la expirarea perioadei de probă.

115. La caz, ordinul de concediere în privința lui Chiaburu Oleg în baza art.86 alin.(1) lit.a) din Codul muncii a fost emis contrar art.63 alin.(2) din același cod, întrucât a fost întocmit nu până la expirarea perioadei de probă – 22.06.2022, dar după această dată, adică la 23.06.2022, care potrivit legii este interzis. Or, concedierea în baza art.86 alin.(1) lit.a) din Codul muncii se poate realiza strict în cadrul termenului de probă (la

câteva zile după angajare sau către sfârșitul acestei perioade, în dependență de faptul când angajatorul și-a tras concluzia privind capacitățile profesionale și individuale ale salariatului). Dacă a expirat termenul de probă, concedierea salariatului în baza rezultatului nesatisfăcător al perioadei de probă nu mai poate fi realizată.

116. Nu poate fi reținut nici argumentul ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” precum că sintagma „până la 22.06.2022” de la pct.5 din contractul individual de muncă nr.***** din 23.03.2022 reprezintă o consecință a calculării termenului de 3 luni, care prin prisma art.14 din Codul muncii constituie un rezultat greșit al operațiunii de calcul, or, aceasta aserțiune reprezintă opinia subiectivă a recurentului referitor la aprecierea calculării termenului de probă a salariatului, odată ce clauzele contractuale au fost expres intabulate, nefiind revocate de părți pe parcursul perioadei de referință.

117. La fel nu poate fi reținut argumentul invocat de Chiaburu Oleg precum că instanța de apel eronat a aplicat legea care nu trebuia să fie aplicată la calcularea și încasarea salariului în legătură cu privarea ilegală de dreptul la muncă, deoarece este nejustificat, constituind de fapt dezacordul recurentului cu soluția instanței de apel la acest aspect, nefiind stabilit în acest sens aplicarea sau interpretarea eronată a normelor de drept material. Cu atât mai mult, hotărârea nr.9 (dosarul nr.61g/2024) din 22 iulie 2025 a Curții Constituționale prin care s-a declarat neconstituțional textul „într-o mărime care nu va depăși 12 salarii medii lunare ale salariatului” din art.90 alin.(2) lit.a) din Codul muncii, are efecte doar pe viitor, dar nu retroactiv.

118. Cât privește argumentul invocat de Chiaburu Oleg privind netemeinicia deciziei suplimentare din 31.10.2024 a Curții de Apel Chișinău referitor la cheltuielile de judecată, Completul de judecată îl apreciază ca fiind declarativ, or, la dosar lipsesc dovezi incontestabile ce ar demonstra suportarea respectivelor cheltuieli.

119. Este lipsit de temei și argumentul precum că cererea privind emiterea deciziei suplimentare referitor la cheltuielile de judecată a fost soluționată de o instanță care nu era în drept să o examineze, întrucât contravine materialelor dosarului din care cert se atestă că aceasta a fost distribuită spre examinare în mod aleatoriu prin PIGD, judecătorului Curții de Apel Chișinău, Marina Anton, și soluționată în completul de judecată constituit prin încheierea din 31.10.2024 a președintelui interimar al Curții de Apel Chișinău, în următoare componență: M. Anton, N. Mămăligă, O. Cojocaru (f.d.169, 175).

120. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursurile declarate de Chiaburu Oleg și ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” sunt vădit neîntemeiate. Or, recursurile respective conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse anterior care au fost analizate și apreciate corespunzător de instanța de apel.

121. La caz, lipsește aparența unei încălcări a dreptului recurenților la un proces echitabil garantat de art.6§1 CEDO.

122. De fapt, motivele recursurilor se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de instanța de apel și nu relevă interpretarea contrară a legii, aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, fapt ce nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, soluția emisă de instanța de apel a fost bazată pe probele administrate la dosar.

123. Completul de judecată remarcă că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia deciziei contestate și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului. Or, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către instanța de apel, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretenși argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

124. La fel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

125. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [*Golder c. Regatul Unit*, pct.38; *Stanev c. Bulgaria (MC)*, pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*Luordo c. Italia*, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*Levages Prestations Services c. Franța*, pct.45).

126. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (*Botten c. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports, 1996-I, 11p.141, §39*). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea *Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A*).

127. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursurile declarate de Chiaburu Oleg și ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” sunt vădit neîntemeiate și urmează a fi considerate inadmisibile.

128. Referitor la cererea din 17.09.2026 depusă de Chiaburu Oleg privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică, Completul de judecată remarcă că prin prezenta încheiere recursul acestuia nu trece filtrul de admisibilitate, fiind considerat inadmisibil, examinat strict în limitele prevăzute de art.440 din Codul de procedură civilă.

129. Distinct Completul de judecată remarcă că Chiaburu Oleg nu este lipsit de dreptul de a înainta în judecată acțiune separat cu privire la acest subiect, unde urmează să probeze rezonabilitatea, proporționalitatea și echitabilitatea acestor cheltuieli.

130. În conformitate cu art.433 alin.(1) lit.f) din Codul de procedură civilă, art.440 alin.(1), (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibile recursurile declarate de Chiaburu Oleg și Întreprinderea Municipală „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecătorii

Ion Munteanu

Elena Croitor